

แผนบริหารความเสี่ยง ระบบควบคุมภายใน
เทศบาลตำบลทุ่งผิ่ง

จัดทำโดย

หน่วยตรวจสอบภายใน เทศบาลตำบลทุ่งผิ่ง

บทนำ

เทศบาลตำบลทุ่งผึ้ง ได้เล็งเห็นความสำคัญ และประโยชน์ของการบริหารความเสี่ยงที่จะทำให้ เทศบาลตำบลทุ่งผึ้ง มีธรรมาภิบาล เป็นตำบลที่โปร่งใส ตรวจสอบได้ จึงได้นำระบบการบริหารความเสี่ยงเข้ามาใช้อย่างเป็นรูปธรรม ชัดเจน โดยกำหนดให้เป็นตัวชี้วัดตามกรอบการประเมินระบบควบคุมภายในการปฏิบัติราชการของเทศบาลตำบลทุ่งผึ้ง เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการกระตุ้นส่งเสริม สร้างความตระหนักให้บุคลากรทุกระดับเห็นความสำคัญและประโยชน์ที่จะได้รับจากการมีระบบบริหารความเสี่ยงในองค์กร

๑. วัตถุประสงค์

(๑) เพื่อเป็นเครื่องมือในการบริหารงาน และการตัดสินใจในด้านต่างๆ เช่นการกำหนดกลยุทธ์ การจัดสรรงบประมาณ การวางแผนการเงิน และการดำเนินงานตามแผน การติดตามผลการดำเนินงาน การบริหารโครงการ/กิจกรรม/งาน ซึ่งจะส่งผลให้การดำเนินงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมาย

(๒) เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานได้รับทราบขั้นตอนและกระบวนการในการวางแผนบริหารความเสี่ยงของกิจกรรม/โครงการที่หน่วยงานรับผิดชอบ และสามารถแก้ไขปัญหาหรือผลกระทบจากปัจจัยความเสี่ยงด้านต่างๆ ให้การดำเนินการของกิจกรรม / โครงการ นั้น เป็นไปตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมายขององค์กร

(๓) เพื่อให้หน่วยงานมีการนำระบบการบริหารความเสี่ยงไปใช้อย่างเป็นระบบและต่อเนื่องในการประเมินกิจกรรม/โครงการ และการติดตามประเมินผลการปฏิบัติตามแผนการบริหารความเสี่ยงเพื่อนำไปพัฒนาระบบการทำงานของหน่วยงานให้มีประสิทธิภาพ

๒. ขอบเขต

นโยบายฉบับนี้มีผลบังคับใช้กับทุกการดำเนินงาน รวมทั้งผู้บริหาร และพนักงานจ้าง เทศบาลตำบลทุ่งผึ้ง

๓. นโยบายบริหารความเสี่ยง

(๑.) สำนัก/กองต่างๆ/หน่วยตรวจสอบภายใน ของเทศบาลตำบลทุ่งผึ้ง ต้องดำเนินการบริหารความเสี่ยง โดยให้การดำเนินการบริหารความเสี่ยงเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานปกติ

(๒.) กำหนดให้มีกระบวนการบริหารความเสี่ยง เป็นมาตรฐานเดียวกันทั่วทั้งเทศบาลตำบลทุ่งผึ้ง

(๓.) ให้มีการบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กร แบบบูรณาการ โดยมีการจัดการและดำเนินการอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง สอดคล้องกับการบรรลุวัตถุประสงค์ของตัวชี้วัด กลยุทธ์ ยุทธศาสตร์ของเทศบาลตำบลทุ่งผึ้ง

(๔.) ให้มีการติดตาม ประเมิน และรายงานผลการบริหารความเสี่ยง รวมทั้งมีการทบทวน ปรับปรุงอย่างสม่ำเสมอ

(๕.) ให้มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการที่ดี

๔.แนวทางบริหารความเสี่ยง

(๑) สภาพแวดล้อมในองค์กร

กำหนดแนวทางการปฏิบัติงานที่ชัดเจนตามคำสั่งแบ่งงานขององค์กร ให้ความสำคัญกับการมี ศีลธรรม จรรยาบรรณ การปฏิบัติงานให้ถูกต้องตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ มีการมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบที่ชัดเจนเหมาะสม ตามความรู้ความสามารถซึ่งเป็นปัจจัยที่เอื้อต่อสภาพแวดล้อมของการควบคุมที่ดี โครงสร้างการ จัดองค์กรสอดคล้องกับลักษณะงานของบุคลากรแต่ละตำแหน่งมีการกำหนดอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของ บุคลากรอย่างชัดเจน การพัฒนาบุคลากร มีแผนการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถและทางองค์กรได้มี ประกาศคุณธรรมจริยธรรมของข้าราชการ พนักงาน และลูกจ้าง มีการประเมินผลการปฏิบัติงานที่ชัดเจน เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมและเป็นกำลังใจในการปฏิบัติงาน

(๒) กำหนดวัตถุประสงค์

กำหนดวัตถุประสงค์และกลยุทธ์ที่ชัดเจนของแผนงาน / งาน / โครงการ / กิจกรรม ตามแผนดำเนินการ แผนปฏิบัติการ หน้าที่ความรับผิดชอบ ของแต่ละงาน / กิจกรรม / ตำแหน่ง ของเทศบาลตำบลทุ่งผึ้ง

(๓) ระบุความเสี่ยง

เป็นกระบวนการที่ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงาน ร่วมกันระบุความเสี่ยงและปัจจัยเสี่ยง ที่เกี่ยวข้องกับโครงการ/ กิจกรรม เพื่อให้ทราบถึงเหตุการณ์ที่เป็นความเสี่ยง ที่อาจมีผลกระทบต่อความสำเร็จตามวัตถุประสงค์โดยต้อง คำนึงถึง

(๑) สภาพแวดล้อมภายนอกหน่วยงานและกระทรวงมหาดไทย ซึ่งเป็นสิ่งที่ไม่อยู่ในความรับผิดชอบของ หน่วยงานและกระทรวงมหาดไทย เช่น นโยบายภาครัฐ กฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ

(๒) สภาพแวดล้อมภายในหน่วยงานและกระทรวงมหาดไทย เช่น รูปแบบการบริหารสั่งการ การ มอบหมายอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบ โครงสร้างองค์กร ระเบียบข้อบังคับภายใน

(๔) การประเมินความเสี่ยง

นำทุกภารกิจของเทศบาลตำบลทุ่งผึ้ง มาประเมินความเสี่ยงตามวิธีที่กำหนดตามเอกสารแนวทาง การจัด วางระบบควบคุมภายในและการประเมินผลการควบคุมภายใน ของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน โดยให้เจ้าหน้าที่ ระดับอาวุโส และคณะทำงานร่วมประเมินความเสี่ยงในหน่วยงาน ประกอบด้วยขั้นตอน

- ๑) วัตถุประสงค์ของเทศบาลตำบลทุ่งผึ้ง มีการกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายทิศทางการดำเนินงานขององค์กร ที่ชัดเจนและสอดคล้องกับแผนปฏิบัติงาน และนำมาเผยแพร่ชี้แจงให้บุคลากรเพื่อทำความเข้าใจให้ตรงกัน ซึ่งจะนำไปสู่การปฏิบัติงานให้ถูกต้อง และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน เพื่อป้องกันและลดความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้น
- ๒) วัตถุประสงค์ระดับกิจกรรม มีการกำหนดวัตถุประสงค์ระดับกิจกรรม สอดคล้องกับแผนการดำเนินงานของเทศบาลตำบลทุ่งผึ้ง
- ๓) การระบุปัจจัยเสี่ยง ผู้บริหารทุกสำนัก / กอง มีส่วนร่วมในการระบุปัจจัยเสี่ยงทั้งจากปัจจัยภายในและภายนอกที่อาจมีผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร
- ๔) การวิเคราะห์ความเสี่ยง ผู้บริหารทุกสำนัก / กอง มีส่วนร่วมในการวิเคราะห์และประเมินระดับความสำคัญหรือผลกระทบของความเสี่ยง และความเสี่ยงที่จะเกิดหรือโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง และการจัดการความเสี่ยงด้วยวิธีที่เหมาะสม
- ๕) การกำหนดวิธีการควบคุมเพื่อป้องกันความเสี่ยง ทุกสำนัก / กอง พิจารณากำหนดหลักเกณฑ์การควบคุมไว้ในเรื่องที่มีความเสี่ยง

(๕) กิจกรรมการควบคุม

คัดเลือกกิจกรรมที่มีระดับความเสี่ยงสูงเพื่อกำหนดกิจกรรมการควบคุม ที่เหมาะสมเพียงพอ และมีประสิทธิภาพตามสมควร โดยกำหนดกิจกรรมการควบคุมตามผลการประเมินความเสี่ยงของกิจกรรมตามลำดับความเสี่ยงที่เกิดขึ้นตามวัตถุประสงค์และผลการประเมินความเสี่ยงเพื่อให้ผลการดำเนินงาน เป็นไปตามกำหนดตามระยะเวลาที่วางไว้ ได้กำหนดแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนเป็นลายลักษณ์อักษร ในแต่ละขั้นตอนของกิจกรรมและมีบุคลากรที่รับผิดชอบในแต่ละกิจกรรม ซึ่งมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบอย่างชัดเจน มีการประชุมหารือโดยหัวหน้าสำนัก / กองต่างๆ เพื่อทบทวนความเหมาะสมของแนวทางปฏิบัติให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป และติดตามผลความก้าวหน้าในการดำเนินงานเป็นระยะ

(๖) สารสนเทศและการสื่อสาร

ให้มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการที่ดี ระบบสารสนเทศและการสื่อสารมีรูปแบบการสื่อสารที่หลากหลายสามารถติดต่อได้สะดวก เหมาะสม และเพียงพอ ทั้งระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยสามารถสนับสนุนการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างบุคลากรทั้งภายในและภายนอกสำนักงาน ช่วยให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานของตนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(การติดตามประเมินผล)

ให้มีการติดตาม ประเมิน และรายงานผลการบริหารความเสี่ยง รวมทั้งมีการทบทวน ปรับปรุง อย่างสม่ำเสมอ ประกอบไปด้วย

- ๑) กำหนดขั้นตอนการติดตามและกำกับดูแลคุณภาพการปฏิบัติงาน แต่ละกิจกรรมอย่างต่อเนื่องและเหมาะสม มีการประชุมระหว่างหัวหน้าสำนัก / กองต่างๆ ในองค์กรพร้อมทั้งสรุปรายงานผลการปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดความระมัดระวังและสามารถปฏิบัติงานให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์
- ๒) ติดตามประเมินผลในระหว่างการปฏิบัติงาน มีการติดตามความก้าวหน้าของการปฏิบัติงานเป็นระยะๆ ตามกำหนดระยะเวลาของการควบคุมภายในโดยคณะทำงานติดตามและประเมินผลการควบคุมภายในตามระเบียบฯข้อ ๖
- ๓) การสอบทานประเมินผลระบบควบคุมภายในโดยเจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายใน กรณีพบจุดอ่อนหรือข้อบกพร่องควรกำหนดวิธีปฏิบัติเพื่อให้ความมั่นใจว่าตรวจพบการตรวจสอบและการสอบทานได้รับพิจารณาตอบสนองและมีการวินิจฉัยสั่งการให้ดำเนินการแก้ไข ข้อพกพร่องทันที

๕. โครงสร้างการบริหารความเสี่ยง

เพื่อให้การบริหารความเสี่ยง ของเทศบาลตำบลทุ่งผึ้งสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล จึงกำหนดให้ คณะกรรมการพิจารณาความเสี่ยงระดับองค์กร ของเทศบาลตำบลทุ่งผึ้ง ประกอบด้วย

๑. นายกเทศมนตรีตำบลทุ่งผึ้ง เป็น หัวหน้าคณะบริหารความเสี่ยง
๒. ปลัดเทศบาลตำบลทุ่งผึ้ง เป็น รองหัวหน้าคณะบริหารความเสี่ยง
๓. หัวหน้าสำนักปลัด เป็น คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง
๔. ผู้อำนวยการกองคลัง เป็น คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง
๕. ผู้อำนวยการกองช่าง เป็น คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง
๖. นักวิชาการตรวจสอบภายใน เป็น เลขานุการคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง
๗. หน่วยงานบริหารความเสี่ยง ซึ่งประกอบด้วย หัวหน้าหน่วยงาน และทีมงานประกอบด้วย

(๑) ปลัดเทศบาลตำบลทุ่งผึ้ง

- งานธุรการ
- งานการเจ้าหน้าที่
- งานแผนและงบประมาณ
- งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- งานสวัสดิการ พัฒนาชุมชน และสังคมสงเคราะห์
- งานบริหารงานทั่วไป
- งานกฎหมาย และคดี
- งานบริหารการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
- งานส่งเสริมกิจการศาสนา ศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี

- งานส่งเสริมกีฬาและนันทนาการ
- งานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
- (๒) ผู้อำนวยการกองคลัง
  - งานการเงินและบัญชี
  - งานพัสดุและทรัพย์สิน
  - งานพัฒนาและจัดเก็บรายได้
- (๓) ผู้อำนวยการกองช่าง
  - งานออกแบบ อาคาร
  - งานก่อสร้าง และควบคุม
  - งานบริหารงานทั่วไป
- (๔) หน่วยตรวจสอบภายใน
  - งานตรวจสอบภายใน
  - งานควบคุมภายใน

๖. หน้าที่ความรับผิดชอบ

๑.หน่วยงานบริหารความเสี่ยง มีหน้าที่ความรับผิดชอบโดยรวม ในการกำกับดูแลการบริหารความเสี่ยง ภายใน เทศบาลตำบลทุ่งผึ้ง

๒.ผู้ประสานงานคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง มีหน้าที่ตรวจสอบและช่วยสนับสนุนคณะกรรมการพิจารณาความเสี่ยงระดับองค์กรในการปฏิบัติหน้าที่ในการบริหารความเสี่ยง โดยสอบทานให้มั่นใจว่า ระบบการบริหารความเสี่ยง มีความเหมาะสมและมีประสิทธิผล

๓.คณะกรรมการพิจารณาความเสี่ยง มีหน้าที่ความรับผิดชอบในการพิจารณาและสอบทานการบริหาร ความเสี่ยงและระบบควบคุมภายในของเทศบาลตำบลทุ่งผึ้ง

๔.หัวหน้างาน มีหน้าที่ความรับผิดชอบในการดำเนินงานตามนโยบายการบริหารความเสี่ยงของเทศบาล ตำบลทุ่งผึ้ง และกำกับดูแลให้มีการปฏิบัติตามอย่างต่อเนื่อง ผ่านคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง ซึ่งประกอบด้วย หัวหน้าหน่วยงานหลักของแต่ละสำนัก/กอง โดยมีหัวหน้าสำนัก/กอง เป็นประธานคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง ระดับหน่วยงานย่อย

๕.คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงระดับหน่วยงานย่อย (หัวหน้างาน) มีหน้าที่ทำให้เชื่อมั่นได้ว่า ความเสี่ยง ภายในเทศบาลตำบลทุ่งผึ้ง ที่สำคัญ ได้รับการระบุและประเมินอย่างสม่ำเสมอ รวมทั้งได้มีการกำหนดมาตรการ จัดการ ความเสี่ยงที่มีประสิทธิผลไว้ โดยรับผิดชอบในเรื่องต่างๆดังนี้

- จัดทำนโยบายบริหารความเสี่ยง กลยุทธ์และหลักเกณฑ์ในการบริหารความเสี่ยง เพื่อเสนอให้นายกเทศมนตรีตำบลทุ่งผึ่ง พิจารณาและอนุมัติ
- พิจารณาและสอบทานความเสี่ยง และแนวทางการจัดการความเสี่ยงของเทศบาลตำบลทุ่งผึ่งตามหน่วยงานเจ้าของความเสี่ยงได้ประเมินไว้ รวมทั้งข้อเสนอแนะ เพื่อปรับปรุงแก้ไข
- กำกับดูแลความมีประสิทธิภาพของกระบวนการบริหารความเสี่ยงของเทศบาลตำบลทุ่งผึ่งโดยการติดตามและสอบทานอย่างต่อเนื่อง
- รายงานความเสี่ยงที่มีระดับความเสี่ยงสูง และสูงมากให้นายกเทศมนตรีตำบลทุ่งผึ่ง ปลัดเทศบาลตำบลทุ่งผึ่ง เจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายใน และหัวหน้าสำนัก/กอง รับทราบ

๖.หน่วยตรวจสอบภายใน มีหน้าที่ความรับผิดชอบในการสอบทานประสิทธิผลของการควบคุมภายในผ่านการตรวจสอบภายในประจำปี ซึ่งเป็นการตรวจสอบกระบวนการปฏิบัติงานที่สำคัญตามปัจจัยเสี่ยง รวมทั้งติดตามการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องที่ตรวจพบ

๗.ผู้บริหารและพนักงานทุกคนมีหน้าที่ความรับผิดชอบในการระบุ วิเคราะห์ ประเมิน และจัดลำดับความเสี่ยงของหน่วย งานที่ตนเองรับผิดชอบ รวมถึงกำหนดมาตรการที่เหมาะสมในการจัดการความเสี่ยง

๗.วิธีการบริหารความเสี่ยง

เทศบาลตำบลทุ่งผึ่ง ได้นำการบริหารความเสี่ยงที่สอดคล้องกับการจัดการวางระบบควบคุมภายใน ตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ ซึ่งกำหนดวิธีปฏิบัติในแต่ละขั้นตอนของการบริหารความเสี่ยง มาปรับใช้ในการพัฒนากระบวนการบริหารความเสี่ยงของเทศบาลตำบลทุ่งผึ่ง

๘.การจัดทำรายงานบริหารความเสี่ยง

การจัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยง ให้นำความเสี่ยงที่ประเมินได้ นำไปประเมินในแบบรายงานการประเมินผลการควบคุมภายใน ตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานรัฐ พ.ศ.๒๕๖๑ โดยการจัดทำรูปแบบตามหนังสือแนวทางฉบับใหม่ ของหนังสือกระทรวงการคลัง ส่วนมาก ที่ กค / ๐๔๐๙ /ว ๑๐๕ ลว. ๕ ตุลาคม ๒๕๖๑ และ หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๐๕.๒/ว ๓๔๔๔ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๖๑ ดังนี้

๑. คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงระดับส่วนงานย่อย ดำเนินการพิจารณาความเสี่ยง และสอบทานความเสี่ยง ตามแบบรายงานการประเมินผลการควบคุมภายใน และส่งแบบรายงานให้เลขาธิการคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงระดับองค์กร ดังนี้

- (๑) แบบ ปค.๔ รายงานผลการประเมินองค์ประกอบของการควบคุมภายใน
- (๒) แบบ ปค.๕ รายงานผลการประเมินการควบคุมภายใน

๒. เลขาธิการคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง นำแบบรายงานการสอบทานความเสี่ยงตามแบบประเมินที่ได้รับมาดำเนินการจัดทำ รวบรวม ประเมินผลการระดับองค์กร แบบรายงานการประเมินผลการควบคุมภายใน ดังนี้

- (๑) แบบ ปค.๑ หนังสือรับรองการประเมินผลการควบคุมภายใน
  - (๒) แบบ ปค.๔ รายงานผลการประเมินองค์ประกอบของการควบคุมภายใน
  - (๓) แบบ ปค.๕ รายงานผลการประเมินการควบคุมภายใน
๓. เสนอรายงานประเมินผลความเสี่ยง เพื่อให้ผู้ตรวจสอบภายในสอบทานระบบการบริหารความเสี่ยงว่ามีความเพียงพอแล้ว (แบบ ปค.๖ รายงานการสอบทานการประเมินผลการควบคุมภายในของผู้ตรวจสอบภายใน)
๔. เสนอรายงานการสอบทานระบบการบริหารความเสี่ยงต่อหัวหน้าคณะผู้บริหารความเสี่ยง
๕. รายงานการประเมินผลการควบคุมภายใน (แบบ ปค.๑, ปค.๔, ปค.๕, ปค.๖) ต่อผู้กำกับดูแล (นายอำเภอ)

๙. การทบทวนนโยบาย

คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง ต้องทบทวนนโยบายการบริหารความเสี่ยงเป็นประจำทุกปี และเสนอให้นายกเทศบาลตำบลทุ่งผึ้ง ตรวจสอบและพิจารณาอนุมัติหากมีการเปลี่ยนแปลง ทั้งนี้ ให้มีผล ตั้งแต่วันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒

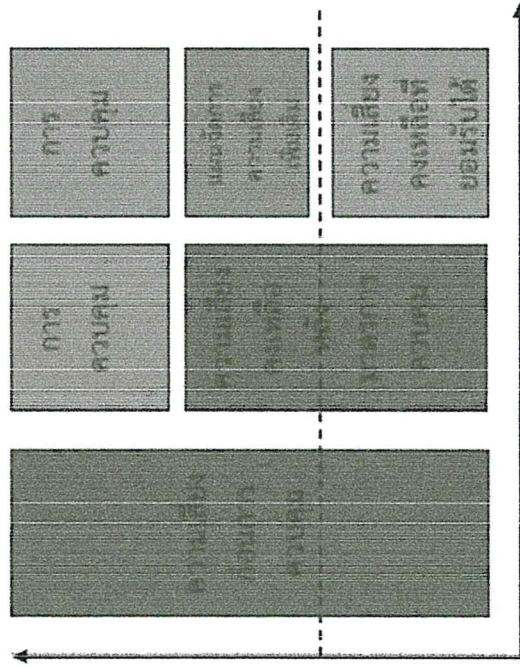
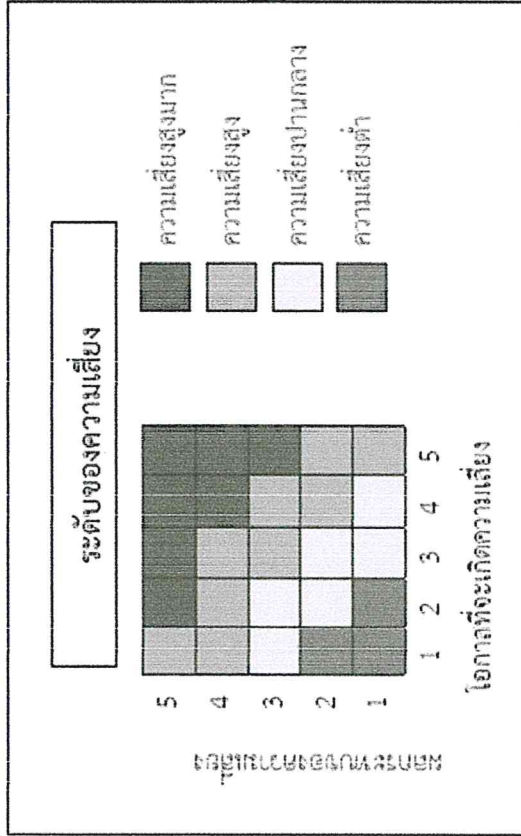

(นายถวิล กุญชร)

นายกเทศมนตรีตำบลทุ่งผึ้ง

เกณฑ์การประเมินความเสี่ยง

- * สูงมาก
- * สูง
- * ปานกลาง
- * ต่ำ

- * หลีกเลี่ยง
- * กระจาย/โอน
- * ลด/ควบคุม
- * ยอมรับ